

گزارشی از آمار و اهداف جنایات جنگی رژیم بعث عراق علیه مناطق غیرنظامی ایران

زوزه موشک‌های دیکتاتور بغداد روی شهرها

◀ | **اسماعیل علوی**
دبیر گروه پایداری

رژیم بعث عراق در طول ۸ سال جنگ تحمیلی با حمله به شهرها و روستاهای بی‌دفاع نشان داد هدفش حل مسائل مرزی نیست، بلکه به نمایندگی از طرف همه دشمنان مأموریت دارد تا انقلاب اسلامی مردم مسلمان ایران را به شکست بکشاند. براین اساس حملات توپخانه‌ای، موشکی و هوایی به شهرها و روستاهای بدون دفاع را از همان روزهای نخست جنگ به کار گرفته وجنایات ضد بشری بسیاری را در شرایط سکوت معنادار محافل بین‌المللی مرتکب شد.

■ **بمباران شهرهای مرزی در آغاز جنگ**

ارتش یعنی عراق از همان آغازجنگ تحمیلی با هدف قرار دادن مناطق غیرنظامی و مسکونی توسط توپخانه، موشک‌های میانبرد یا بمب و راکت توسط هواپیماهای جنگی و به خاک وخون کشیدن هزاران نفر از افرادی بی گناه و غیرنظامی از مردم عادی اعم از زن، مرد و کودک، مرتکب جنایات بزرگی شده و نام رهبران این رژیم در ردیف جنایتکاران جنگی به ثبت رسید. در آن دوره تقریباً روزی نبود که مردم شهرهای بی‌پناه اهواز، آبادان، خرمشهر، سوسنگرد، دهلران، قصرشیرین، سرپل ذهاب، گیلانغرب، شوش و... از سوی توپخانه ارتش متجاوز عراق مورد هدف قرار نگیرند. دامنه این جنایات‌های ضد بشری در طول سال‌های جنگ به تدریج توسعه یافته و جنگ علیه اهداف غیرنظامی در شهرها و روستاها گسترش پیدا کرد. طوری که به تصریح مقام اعزازی سازمان ملل متحد در خردادماه ۱۳۷۰ بیش از ۵۰۰ شهر بزرگ کوچک و ۴ هزار روستای کشورمان بر اثر بمباران و موشکیاران آسیب دیدند.

رژیم بعث عراق ۴۷۶۹ مرتبه شهرهای ایران را با بمب و موشک مورد حمله قرار داد که در نتیجه آنها ۷۶۸۳۷ نفر جان خود را از دست داده یا مجروح شدند. همچنین در نتیجه ویرانی خانه‌های مسکونی مردم عادی ۱/۵ میلیون نفر خانه و کاشانه خود را از دست

داده و مجبور به مهاجرت اجباری به مناطق دوردست شدند که در زمان جنگ «جنگ زده» نامیده می شدند.

■ **جنایت در سایه سکوت محافل بین المللی**

دیکتاتور معدم بغداد علاوه بربمباران و موشکیاران شهرهای مرزی توسط یگان‌های زرهی، در هفته سوم جنگ، دست به جنایت هولناکی زد که روی ستمکاران تاریخ را سفید نمود و درحالی که مردم دزفول در حال استراحت شبانه بودند ۴ موشک ۱۳۶۳ دوره دوم فراگ به سمت این شهر شلیک شد که بر اثر آن بیش از پانصد خانه و مغازه تخریب شد ۳۵۰ نفر نیز شهید و مجروح شدند که از این تعداد ۳۰ کودک با سن کمتر از شش ماه حضور داشتند که جان خود را از دست دادند.

پهادی‌های ارتش با چه تسلیحاتی آسمان را تسخیر می کنند؟ تیرهای افسانه‌ای در کمان آرش

◀ | **محمدرحی داوودی**
کارشناس نظامی

قدرت پهادی ارتش جمهوری اسلامی ایران با افزایش کیفی و کمی که طی سال‌های اخیر پیدا کرده است، در کانون توجه محافل نظامی و امنیتی جهان قرار گرفته و بسیاری از آن تحت عنوان قدرت نوظهور ارتش ایران یاد می کنند که می‌تواند در صحنه واقعی نبرد تعیین کننده باشد.

به کارگیری طیف گسترده‌ای از انواع پهادی‌های شناسایی، مراقبتی، رزمی و انتحاری در سازمان رزم ارتش جمهوری

اسلامی ایران تا آنجا پیش رفته که امروز تمامی مأموریت‌هایی که بتوان برای یک سامانه هواپیمای بدون‌سرنشین تعریف کرد را قادر است انجام دهد.

یکی از مأموریت‌های حساس و حیاتی حوزه پهادی انجام مأموریت رزمی و رهاسازی محموله است که در اینجا منظور از محموله همان تسلیحات هوشمند و نقطه‌زن هوا به زمین است با در عملیات‌های رهگیری هوایی که شلیک موشک‌های هواپه‌هوا در این حیطه تعریف می‌شود.

با این تفاسیر، برخورداری از تسلیحات

- یکشنبه ۸ خرداد ۱۴۰۱
- سال بیست و هشتم
- شماره ۷۹۱۹

این سال مردم پاته با بمب‌های خوشه‌ای

مورد حمله قرار گرفتند و بر اثر آن ۳۰۰ نفر شهید و تعداد زیادی زخمی شدند. فردای

آن روز هواپیماهای عراقی شهرهای نهاوند، مسجد سلیمان و گیلانغرب را مورد حمله

قرار دادند و شهر دزفول مورد حمله موشکی مجدد قرار گرفت. نیمه شب نوزدهم‌ماه بعد دزفول بار دیگر مورد اصابت ۴ موشک ۹

متری قرار گرفت که بر اثر آن ۴۴ نفر شهید و ۲۵۰ نفر مجروح شدند.

■ **هدف جنگ شهرها تضعیف روحیه دفاعی مردم**
رژیم بعث عراق در سال‌های میانی جنگ با دریافت هواپیماهای جدید و پیشرفته، تهران و چند شهر دیگر را به فهرست شهرهای مورد حمله خود افزود. تا آنجا که محافل بین‌المللی ناچار از صدور قطعنامه‌ای مشهور به قطعنامه ۱۲ ژوئن در سال ۱۳۶۳ شدند، اما با رویکردی جانبدارانه از طرفین خواستند تا از به کار بردن سلاح مخرب علیه مردم بی‌دفاع شهرها خودداری کنند. اگرچه رژیم بغداد با طرح مسائل انحرافی و شرط‌های نامشروع راهی برای از سرگیری حمله به شهرها را برای خود باز گذاشته و قطعنامه صادره را در عمل بلا اثر نمود. به دلیل برتری هوایی ارتش عراق حمله به مناطق مسکونی شدت گرفت. با اوج گرفتن جنگ شهرها دبیرکل وقت سازمان ملل اعلام نمود به تهران سفر خواهد کرد. پس از این اعلام، صدام توقف جنگ شهرها را گردن نهاد. در این مقطع مرحله دوم جنگ علیه مناطق غیر نظامی که ۲۹ میراژشکور را شامل شده و این شهرها ۱۱۸ بار مورد حمله هوایی و موشکی قرار گرفته بودند و در نتیجه ۱۲۲۷ نفر شهید و ۴۶۸۲ نفر مجروح شده بودند، پایان گرفت. هدف عراق از جنگ شهرها اثرگذاری بر روحیه ملی و افکار عمومی و در نتیجه تضعیف روحیه دفاعی بود. بار دیگر در خرداد ۱۳۶۴ به بهانه سوءقصد به جان امیر کویت از سوی گروه جهاد اسلامی ضمن معرفی ایران به عنوان مسئول این سوءقصد مرحله جدید حمله به شهرها را آغاز کرد و بلافاصله تهران

و سپس شهرهای کرمانشاه، گیلانغرب، بانه، مریوان، ایلام و... را بارها بمباران کرد. در این مرحله که نیروی هوایی عراق مجهز به میگ ۲۵ و میراژشکور را شامل بود از ارتفاع ۷۰ هزار پایی شهرهایی همانند تهران را مورد حملات خود قرار می داد و پدافند هوایی ما قادر به مقابله نبود. در این دوره حملات به تهران به قدری زیاد و مکرر بود که ساخت پناهگاه در دستگ کار نهادهای قرار گرفت. در این مرحله از جنگ شهرها که ۲۰ روز به طول انجامید، ۲۷ شهر کشور ۱۰۵ بار مورد حمله قرار گرفتند و ۵۷۰ نفر شهید و ۱۳۳۲ نفر مجروح در برداشت. در سال ششم جنگ عراق با حمایت شرق و غرب از جناح منطقه سکوت باسب باز هم

”

رژیم بعث عراق ۴۷۶۹

مرتبه شهرهای ایران را

با بمب و موشک مورد

حمله قرار داد که در نتیجه

۷۶۸۳۷ نفر جان

خود را از دست داده یا

مجروح شدند. همچنین

در نتیجه ویرانی خانه‌های

مسکونی مردم عادی

۱/۵ میلیون نفر خانه و

کاشانه خود را از دست

داده و مجبور به مهاجرت

اجباری به مناطق

دوردست شدند که در

زمان جنگ «جنگ زده»

نامیده می شدند

غرب ۲۰ درصد شهر را تخریب نمود. در

این دوره برخی از شهرها بارها در یک روز بمباران شدند. از جمله ملایر در

جنگ شهرها که توان دولت را گرفته بود،

موجب استقراض ۳میلیاردی دولت از بانک مرکزی شد. در این دوره ۶۶ شهر،

۲۸ بار مورد هجوم موشکی و ۳۳۶ بار مورد حمله هوایی قرار گرفتند که بر اثر

آن ۳۰۵۰ نفر شهید و ۱۱۱۶۳ نفر مجروح شدند. همزمان با آماده شدن نیروهای

ایران برای عملیاتی جدید، عراق در روزهای دهم اسفند سال ۱۳۶۶ دور جدید

جنگ شهرها را با برتاب چهار فرزند موشک به تهران آغاز کرد. از یک سال

قبل زرمه‌هایی مبنی بر دستیابی عراق به موشکی که می‌توانست تهران را هدف

قرار دهد به گوش رسید. این موشک‌ها

که همان موشک‌های اسکادبی بود با کم کردن وزن و اضافه نمودن سوخت

اگرچه قدرت انفجاری آن تا یک پنجم تقلیل یافته بود اما برد آن تا ۶۲۰ کیلومتر

افزایش یافت. عراق تعداد ۹۰ فرزند از این نوع

موشک که نام آن راالحسین گذاشته بود

به شهرهای تهران، قم و سایر شهرها برتاب کرد. این درحالی بود که ایران توان

نظامی خود را در جبهه‌های جنگ و نبرد ارتش‌ها متمرکز کرده بود.

■ **قدرت تسلیحاتی عراق مرهون بذل و بخشش قدرت‌ها**

براساس آمار منابع مستقل، ارتش عراق در آغاز جنگ دارای ۳۰۰ هواپیمای نظامی بود که در طول جنگ ۲۳۸ فرزند

آن هدف آتشباری پدافند هوایی نیروهای مسلح قرار گرفته و منهدم شدند. با این حال در پایان جنگ تعداد هواپیماهای

شهرهای استان لرستان مورد هجوم قرار گرفت و ۲۰ دانش‌آموز شهید و بیش از ۱۰۰ نفر زخمی شدند. همچنین در این

دوره رژیم عراق از بمب‌های خوشه‌ای علیه مردم بی‌دفاع استفاده کرد و در یک نوبت با ۳۰۰ بمب در حمله به اسلام‌آباد

http://irannewspaper.ir

editorial@irannewspaper.ir

بمباران مناطق شهرت سنندج – سال ۱۳۶۵

حمله ناجوانمردانه ۱۲ موشک به اهواز و ۴ موشک به دزفول شلیک نمود. این درحالی بود که ارتش عراق پیش از آن ظرف کمتر از شش‌ماهه اول جنگ با ۴۱۴ مورد حمله هوایی و موشکی علیه اهداف غیر نظامی ۱۷۸۷ نفر شهید و۷۸۳۹ نفر را مجروح و خسارت‌های مادی فراوانی را وارد آورده بود. رژیم جنایتکار صدام در جنگ از راه دور، با پیوستن میگ ۲۵ و ۲۹، همچنین میراژ اف۱ و سوپراتاندارد و موشک‌های دوربرد، رژیم بعث عراق را وسوسه کرد تا با انگیزه تضعیف اراده مردم در راه دفاع ملی وحمایت از نیروهای مسلح، با مستشاری قدرت‌های بزرگ، مناطق دوردست و غیرنظامی را هدف قرار داده و دامنه جنگ را به شهرهای بی‌دفاع بکشاند.

رژیم عراق از همان روزهای اول جنگ بی‌اعتنا به مقررات بین‌المللی و برخلاف اصول اخلاقی با بمب و موشک مناطق شهری را هدف قرار داده و مردم عادی را به خاک وخون کشید، به‌طوری‌که براساس آمار مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس وابسته به سپاه پاسداران، ارتش عراق با بمباران هوایی، شلیک موشک و آتش توپخانه میلیاردها دلار خسارت مالی به اقتصاد کشورمان وارد نمود. ارتش عراق ابتدا با استفاده از توپخانه دوربرد علیه مناطق مسکونی در شهرها و روستاها وارد عمل شد وهدفش از این کار ایجاد وحشت در مردم و به دست گرفتن ابتکار عمل در صحنه سیاسی بود. ارتش عراق با وجود حمله فاگلگیرانه، در همان ابتدای کار زمینگیر شد و نتوانست اهداف خود از حمله گسترده را تأمین کند، حتی از تصرف شهرهای مرزی همچون آبادان و سوسنگرد که اهدافی کاملاً در دسترس به نظر می آمدند باز ماند. از این رو برای حفظ برتری دست به عملیات روانی زده و جنگ علیه مناطق بی‌دفاع مسکونی را آغاز کرد. بر این اساس همزمان با حضور هیات مردم بی‌دفاع سازمان کنفرانس اسلامی در تهران در اسفند ۱۳۵۹ طی شش نوبت

مورد حمله هوایی و موشکی علیه اهداف غیر نظامی ۱۷۸۷ نفر شهید و۷۸۳۹ نفر را مجروح و خسارت‌های مادی فراوانی را وارد آورده بود. رژیم جنایتکار صدام در جنگ از راه دور، با پیوستن میگ ۲۵ و ۲۹، همچنین میراژ اف۱ و سوپراتاندارد و موشک‌های دوربرد، رژیم بعث عراق را وسوسه کرد تا با انگیزه تضعیف اراده مردم در راه دفاع ملی وحمایت از نیروهای مسلح، با مستشاری قدرت‌های بزرگ، مناطق دوردست و غیرنظامی را هدف قرار داده و دامنه جنگ را به شهرهای بی‌دفاع بکشاند.

رژیم عراق از همان روزهای اول جنگ بی‌اعتنا به مقررات بین‌المللی و برخلاف اصول اخلاقی با بمب و موشک مناطق شهری را هدف قرار داده و مردم عادی را به خاک وخون کشید، به‌طوری‌که براساس آمار مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس وابسته به سپاه پاسداران، ارتش عراق با بمباران هوایی، شلیک موشک و آتش توپخانه میلیاردها دلار خسارت مالی به اقتصاد کشورمان وارد نمود. ارتش عراق ابتدا با استفاده از توپخانه دوربرد علیه مناطق مسکونی در شهرها و روستاها وارد عمل شد وهدفش از این کار ایجاد وحشت در مردم و به دست گرفتن ابتکار عمل در صحنه سیاسی بود. ارتش عراق با وجود حمله فاگلگیرانه، در همان ابتدای کار زمینگیر شد و نتوانست اهداف خود از حمله گسترده را تأمین کند، حتی از تصرف شهرهای مرزی همچون آبادان و سوسنگرد که اهدافی کاملاً در دسترس به نظر می آمدند باز ماند. از این رو برای حفظ برتری دست به عملیات روانی زده و جنگ علیه مناطق بی‌دفاع مسکونی را آغاز کرد. بر این اساس همزمان با حضور هیات مردم بی‌دفاع سازمان کنفرانس اسلامی در تهران در اسفند ۱۳۵۹ طی شش نوبت

مورد حمله هوایی و موشکی علیه اهداف غیر نظامی ۱۷۸۷ نفر شهید و۷۸۳۹ نفر را مجروح و خسارت‌های عمده وارد شد.در سال ۱۳۶۴ تلاش رژیم بعث عراق برای دستیابی به موشک‌هایی با برد زیاد به نتیجه رسید و تهران نیز به اهداف موشکی صدام افزوده شد و هواپیماهای عراقی در سایه تحریم تسلیحاتی ایران نتوانستند تا عمق کشورمان نفوذ کرده و شهرهای همچون رشت و چالوس و نوشهر نیز به هدف موشک‌های مورد هجوم هوایی عراق اضافه شوند. در این سال حریم مناطق مسکونی و غیرنظامی کشورمان ۷۱۲۷ بار مورد تجاوز قرار گرفته و در نتیجه ۱۹۹۶ نفر شهید و ۵۱۳۱ نفر مجروح شدند و خسارت‌های فراوانی به اقتصاد ملی وارد آمد.

کلی آن نیز ۲۷ کیلوگرم اعلام شده است. از این موشک به‌عنوان یکی از تسلیحات اصلی پهادی‌های خانواده کمان (کمان- ۱۲ کمان-۲۲) نیروی هوایی ارتش یاد می‌شود.
■ **موشک آذرخش**

علاوه بر مأموریت‌های رزمی هوا به زمین، مأموریت رهگیری هوایی یکی دیگر از مأموریت‌هایی است که توسط پهادی‌های ارتش جمهوری اسلامی ایران اجرا می‌شود. به طور طبیعی یکی از نیازمندی‌های اجرای چنین مأموریتی برخورداری از تسلیحات هوا به هوا است

که در این حوزه نیز سلاح‌هایی برای پهادی‌های ارتش توسعه داده شده است. یکی از این سلاح‌ها، موشک هواپه هوای آذرخش است که روی پهادی کرار رهگیر نصب می‌شود. این موشک از نوع شلیک کن و فراموش کن است با برخورداری از جست‌وجوگر حرارتی که می‌تواند انواع هواگردهای دشمن را در

فاصله ۱۰ کیلومتری مورد هدف قرار دهد.

■ **انواع بمب‌وراکت**

از جمله دیگر تسلیحاتی که توسط پهادی‌های ارتش حمل می‌شود، بمب‌های سقوط آزاد MK-۸۲ است که

بارگذاری می‌شود و زمانی که پرنده حامل بمب به نقطه رهاسازی بمب می‌رسد، بمب انفجاری می‌شود و بلافاصله بالا‌های

کنترلی بمب باز شده و با اصلاح مسیر بمب به سمت هدف حرکت می‌کند.

برخورداری بالابان از مقدار زیادی مواد منفجره باعث می‌شود تا هر هدفی را بتواند مورد اصابت قرار دهد و آن را نتیجه این قابلیت، امکان تغییر هدف پس از شلیک موشک برای اپراتور فراهم می‌شود؛ همچنین اپراتور می‌تواند دستور خودکشی را برای موشک ارسال کند.

■ **موشک‌اخگر**

در جریان برگزاری نمایشگاه اقتدار ۴۰ به مناسبت چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی که در مصلای تهران برپا شده بود، از یک سلاح جدید برای پهادی‌های ارتش جمهوری اسلامی ایران رونمایی شد که «اخگر» نام داشت.

اخگر در حقیقت موشکی مجهز به سیکر (جست‌وجوگر) اپتیکی با وزن سرچنگی ۷ کیلوگرمی است که نیروی پیشرانش آن از یک موتور میکروجت تأمین می‌شود و سرعت آن به ۶۰۰ کیلومتر در ساعت می‌رسد. برد اعلام شده برای موشک اخگر ۳۰ کیلومتر وزن